

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz minden közlemény Főpiazec Vecsegház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendő.

Előfizetési árak:
Helyben
 Félévre 6 ft.
 Három hónapra 5 ..
Postán küldve:
 Félévre 7 ft.
 3 hónapra 5 .. 50 kr.
Egyes szám
 10 kr.

Hirdetési díj:
 Öt hasábos petit sorért 5 kr.
 Nyolctéren megjelenő közlemény 3 hasábos 15 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szinte több ízbeni hirdetések mátol fogva, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj:
 minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvtérkereskedésében s a szerkesztőségénél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A „Debreczen“ magántávirata:
 Pest, decz. 9. Feladatott d. u. 3 óra 5 perczkor, érkezett 4 óra 45 perczkor.
 A hírlapbélyeg a mai országgyűlésen eltöröltetett, a hirdetményi adó fölemelése nélkül! Uj évben veszi kezdetét e törvény hatálya. Nagy az öröm az irói körökben. A szellemről egy teher le van véve! A szabadság egyik vívmánya ez a baloldal kezdeményezése folytán!

Hogy állunk a törvénykezés dolgában?

○) A törvénykezési rendtartás életbeléptetése óta már elmúlt fél év.
 Elég idő arra, hogy annak hatásáról, jóságáról, vagy roszalásáról a közönség, különösen a szakértő osztály meggyőződhessek.
 Mi nem találunk semmiféle nyeresémet az új törvénykezési rendtartás behozatalában.
 Sem az olcsó perlekedési érdek, sem a gyors eljárás célja nem éretett el vele.
 Sőt, lehet állítani, hogy az életben volt ideiglenes perrendtartással, minden hiányai mellett is a legközelebb lefolyt fél év alatt, a közönség javára több eredményt lehetett volna kivívni. — már csak azért is, mert az ügyek folyama, a sokféle bonyolítással és teketóriával járó új rendszabályok tanulmányozása és berendezési munkálatok által, nem zavartatott volna meg.
 Hanem távol van tőlünk, mintha azért tartanánk valamely törvényt, vagy intézkedést rosznak, célszerűtlenné, mert azt tanulmányozni kell.
 Sőt azt is el kell ismernünk, hogy az általános s átmeneti idővel együtt járó nehézségek betudás alá esnek valamely rendszer becsének megítélésénél.
 Hanem mi jövőre nézve sem jósolhatunk szerencsét az igazságügyminiszternek, és a perlekedni kénytelen felelők ezen új perrendtartással.
 Még pedig azért, mivel azt tartjuk, hogy ott, ahol lényeges a baj, mint a mi törvénykezésünk, nem egyes, az egészről kikapott részletes intézkedésekkel, hanem gyökeres átalakítással, rendszeres munkálattal lehet és kell a bajt orvosolni.
 Nem tekintve azt, hogy anyagi törvényeink codificalva nincsenek: ha már az eljárást és a bíróságokat kellett rendezni, az egész törvénykezést felőlelő általános elvek szerint kelle vala fogni a munkához, s azon előre megállapított elvekhez kellett volna illeszteni a részletes intézkedéseket.
 Uly elveket pedig, melyek a törvénykezési eljárást szabályozzák, az igazságügyminiszter által megállapítva, sőt még kimondva sem találunk.
 Mert nincs kimondva, nincs megállapítva, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő; sőt a kivételes bíróságok fentartása által az egyenlőség elve nyilván mellőzve van.
 A szóbeliség, részint csak bizonyos határig terjed, részint az írásos jegyzőkönyvek ezeknek megszabott aláírása által a szóbeli eljárás rendszeréből az ügymenet ki van vetkeztetve.
 A perrendtartásban, mely alatt csakis az alaki törvénykezési eljárást kelle vala betöglálni, az anyagi magán jogok egy részének szabályozása is feltalálható.

Azonkívül, nemcsak nincsenek külön közegek a nem peres ügyek intézésére, sőt a perkivonatok miatt még egyszer annyira elfoglalt bírósági tagok számának szaporításáról gondoskodva nines, mi nélkül pedig még a bírói felelősségi törvény is, a gyakorlatban, agyrémnél nem egyéb.
 Tehát a peres ügyeknek odáig elintézése, hogy azok itélettel elláttassanak, az előbbi gyakorlathoz képest már az első bíróságoknál nehezítve van.
 Még emellett azt is kénytelenek vagyunk tapasztalni, hogy a felsőbb bíróságoknál is legalább annyi ideig, ha nem tovább hevernek a fölbebezett perek, mint azelőtt.
 Eredmény tehát nem koszoruzza ama, sok paragrafusozással és sok idővel s fáradsággal létrehozott perrendtartást, a gyakorlatban.
 Azon okból pedig, mert az igazságszolgáltatás egész terjedelmében fel nem karoltatott, még káros hatással is van; nemesak azért, hogy az új eljárás tanulmányozása sok idővesztegetésbe kerül, és állandó gyakorlati eljárást nem alaphat meg; hanem azért is, mivel a hiányos perrendtartás iránti előítélet jövőre is gátolni fogja az egészet felkarolni akaró általános elvek szerinti célszerűes munkálkodást; mivel valószínű, hogy az, ki ezt készítette, nem könnyen fogja egy tollvonással megsemmisíteni, hanem a további munkálatokat ehhez, a mi alapelveken nem nyugszik, igyekszik illeszteni; amikor aztán oly zürzavar jön létre, miből csak új emberek, sőt tán csak egy bőleőbb nemzedék tudhat kivergődni.
 Ha a bírák előtti egyenlőség elve, ha a teljes szóbeliség rendszere, a kiváltságos bíróságok és hosszadalmas írásos eljárás-összevegyítésével el nem járva, elvek fektetettek volna le, melyek a hon minden polgárára nézve az egyenlő eljárást, és az igazi teljes szóbeliséget megalapítsák, s ezek után, elválasztván a peres és nem peres eljárást, s úgy rendeztettek volna a bíróságok, és ekkor alkalmaztatott volna a bírói felelő ségi törvény: ugy a gyökeres javítás meg lett volna kezdve; amit követni kellett volna aztán polgári és büntető törvénykönyveink elrendelésének, a békebírói és az egész országra szóló esküdtszéki eljárás behozatalának, s természetesen elegendő bírói személyzet alkalmazásának.
 S míg a mostani perrendtartás így fen áll, annak sikeres eredményt soha sem jósolhatunk.
 Sőt, a legvalószínűbb, hogy, ha a törvényhozás gyökeresen akar segíteni a magyar igazságszolgáltatás kór állapotán: első, mit tenni fog, az, hogy ezen a szóbeliség és írásosság összeharásából álló, eljárást ezen mind a tulajdonképeni peres, mind különösen a végrehajtási munkálatokat megnehezítő rendtartást meg fogja semmisíteni.
 Felrendszabályokkal soha sem lehetett egy szén ezélt émi.
 S ha csak azért jött létre e munkálat, hogy a temi akarás jó szándékát tüntesse elő, ugy mind a jó szándék, mind a tett elvesztette értékét.
 Ha H. József nem szegyezte visszahuzni minden rendelkezést, átlátván azok célszerűtlenségét: kövesse őt igazságügyminiszterünk e téren: huzza vissza e művet; és a vegyíték helyett általános elveket állapítson meg, s azokra fektesse, mint megdönthetlen alapra az igazságszolgáltatás érdekét.
 Általános szóbeli eljárás és közvetlenség; a

bírák előtti egyenlőség, s így a kivételes bíróságok megszüntetése; a formalitások megtizedelése, és a szükségnek megfelelő számú és képességű, de becsületesen is fizetett bírák a bírói felelősséggel együtt: fognak létrehozni jó és gyors igazságszolgáltatást, — de így a mai állapotok szerint, és a mostani törvénykezési rendtartás mellett sohasem!

Ujdonságok.

— **A mal városi közgyűlésen következő nevezetesebb tárgyak fordultak elő:**
 Fiumének Magyarországra bekebelezése Buda város átirata folytán pártolattott.
 A Mátyás király szobra ügyében Pest megye átirata tudomásul vétetett, mely szerint az 1846-ig e czélra gyűlt pénzek, rendes számadás mellett, az előintézkedésekre, jelesen mintázásra fordítottak; a minta a museumba letéttetett.
 Az árvatartó pénztár ügyében készített kérvény az országgyűléshez, elfogadtatott, s ki nyomtatni rendeltetett. E nagy fontosságú kérvény felolvasása egy teljes óráig tartott, s méltó elismeréssel fogadtatott. Tárgyazta ez a Mária Terézia által Debreczen városi árvái számára tett azon 30,000 forintnyi alapítvány feletti sérelmes intézkedést, miszerint az alapítványi tömeg 1862-ben két részre osztatott, s fele a katolikusok részére szakított; holott a Debreczen árvái részére az vallás különbség nélkül alapított. Azt hisszük, hogy az országgyűlés kellő figyelembe venni e fontos ügyet. Egyébiránt a város, véleményünk szerint per utján is visszaveheti a tőle elvett alapítványi vagyon.
 A kisajátítási törvénynek, mely Buda Pestre hozatott, Debreczenre és a többi királyi városra is kiterjesztése iránti indítvány egyhangulag elfogadtatott, s ez iránt a képviselőházhoz kérvény terjesztetik, s a többi törvényhatósággal is közöltetik a határozat.
 Tanfelügyelő Földi János megkeresésére válaszoltatik, hogy mivel itt a felekezeti iskoláknak a törvényértelmében az illető egyházak általi átalakítása szándékolatik, s községi iskolákra szükség nem lesz; a községi segélynek azoktól megvonására ok sem forog fon.
 A debreczen nagyvárosi vasutvonal engedély megadása iránt a ministerium sürgősen megkeresetik. Felűnő, hogy a közlekedési ministerium azóta, mióta a debreczeni consortium engedélyért folyamodott, más hasonlóképek két társaságnak adott előleges engedélyt. Debreczent pedig még nem is értesítette.
 Belső rőzsebiztosul Katona István, külsőül pedig Szalay József s Boruzs János választattak.
 A kapitányszék marad mostani hatáskörében.
 A városi bormérésijog a bortölgasztási adó haszonbérő polgáritársaságnak adattott ki.
 Nyilvános számadás. A Csokonai szobor tokéje javára t. cz. Mezey Gábor ur által adományozott egy forint huszonöt krajczárt a „Debreczen“ szerkesztőségétől átvette. Debreczen, 8. decz. 1869. Tóth Antal pénztárnok.
 Főiskolánk életbe léptetendő új tantervéről megemlékeznén a „Nagyvárad-Lapok“, hevenyében megjegyzi, hogy esodáljuk, hogy a csöközős vaskalapizmus végre rászánta magát ez ujításra; különben még meglehet elhuzzák-halasztják annak életbe léptetését pár évig. — Felvilágosítási ez alaptalan értesítés nyomán irt sorokra, mint tényt, azt írhatjuk, hogy iskoláknak a tanszabadság szellemében kidolgozott új tantervét Imre Sándor, „Prot. főiskolánk és a tanszabadság“ című kitünő szakértelemmel irt röpirata után épen maga a tanárkar dolgozta ki; e tantervet adja most ki Tóth Sámuel, mint tanárkari jegyző, irván elébe tájékoztató jeles előbeszédet; — hogy pedig rohanva nem halad tanárkarunk a terv kivitelével, azt mi szívesen elnézzük, csak

1869. 116. 4-9
 a tulajdonos részéről, jelentkeztek N.-Létán Nagy Sándor egyházgondnoknál.
 184. 5-5
 bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

hogy legyen aztán köszönőtet a munkában, s szilárd alapra legyen az fektetve, nem a hirtelen gondolkodás futó homokjára. Különböztet, hogy tanáraink nem érdemlik a csökönös vaskalapos nevet, legfényesebben mutatja az, hogy ők már is kezdenek a tanulásnak szabaddabb téré engedni, nem tartanak unalmas heti cenzurákat, sőt kezikonyvet is a tanuló maga választhat magának. — Szolgáljon tehát az egyszerű tény elmondása felvilágosításul és helyreigazításul a „Nagyváradai Lapok” rosszul értesült újdondásának.

— **A Sonkolyos** egyházi község javára **Tuscher Jánosné** asszony adott 2 főt, s így nálunk eddig begyűlt összeg tesz 72 ft 25 krt.

**** Tréfa és valóság.** Egy bizonyos könyvkereskedésbe humoristikus újvíj jegyek érkeztek, melyek közül egy bizonyos fiatal ember kiválasztott egy ötforintos bankót, azaz hogy oly tréfás újvíj jegyet, mely meglepőleg hasonlított a mi forgalomban levő ötforintos bankjegyünkhöz. Amint tehát ama bizonyos boltban, eme bizonyos fiatal ember az érintett tárgyat megvásárolta, belép egy hasonlóképen bizonyos ur, kit az előbbi vevő felkér, hogy sziveskednék felváltani ötforintot s ezzel átadja a tréfás újvíj jegyet. Az enged a kérelemnek, de midőn tárczáját kinyitja, nincs benne több aprópénz csak két 1 forintos, s így sajátállatit vállalja be, hogy nem szolgálhat. „Mit sem tesz uram! válaszolja a kérelmező. — a többi majd megkapom máskor, csak adja át, mit az aprópénzből adhat.” — „Ime itt van, tessék!” és átadja a kevés összeget. A jelenlevők erre aztán homéri kacajra fakadtak, minek okát a pénzváltó ur sehogyan sem tudá magának megmagyarázni. „Nézze meg ön jól azt az ötforintos bankót!” mondák neki többen, s csak a figyelmes szemle után győződött meg rászedetéséről. Természetesen visszakapta pénzét, de még se mulasztá el azon megjegyzést tenni, hogy ha már nadrágos ember is így megjárja ezen humoristikus papírokkal, hát akkor hogy ne lehetne velők behuzni a tapasztalatlan falusi parasztokat! — És mi tökéletes igazat adunk neki.

**** Somossy Albertől** ma reggel az a hír terjedt el városunkban, hogy nem halt meg, csak tetszhalott, sőt egy ismeretlen kéz levélkésben tudatá Simonffy Imre főkapitánynyal is; főkapitányunk rögtön intézkedett, hogy a halottat megvizsgáltsa, e célból elküldte a gyászos helyre Tegze Imre városi főorvost, az alkapitány és egy biztos kíséretében; az orvos megkísérelt minden eszközt, hogy életjelt mutasson a megboldogult, de — fájdalom — minden hasztalan volt. A téves vélemény onnan származott, hogy midőn az egyén ledobbant, a vér fejébe toltult s fekete lón a halott; majd egyenesre állítatván a holt test, visszanyerte eredeti színét; ezt gondolák a körültelevők életjelnek. Temetése ugyan holnapra halasztatott, hogy a szomorodott felek és a közönség annál inkább meglegyen nyugtatva. Bár életre kelt volna a derék férfi!

**** A honvédek számára** adandó lovak beszerzése érdekében városi kapitányunk is megkeresett. A körrendelet értelmé szerint a lótulajdonosnak kötelezni kell magát, hogy jószágát hat évre a honvédség rendelkezésére boesítja, miért is 60 ft általányt kap; de azon időben, midőn lova a honvédségnél nem használtatik, visszaadatik birtokába; azonban a jutalmazott s H.-val bélyegzett lónak tulajdonosa köteleztetik, hogy lovát 40 kr napdíj mellett betanítás végett 8 hétre, 80 kr napdíjért pedig fegyvergyakorlatokra, s e díjért háboru esetére is átadja a honvédség rendelkezésére. Szabad a vásár!

— **A tanfelügyelőnek** megkeresésére keletkezett hivatalos kimutatás szerint van városunkban 4 utczi ref. fiu — 1 főiskolai szoktató — 4 főiskolai elemi fiu — és 11 utczi elemi leány iskola, 1 felsőbb

leányiskola, 4 leány nevelőintézet, polgári iskola 3 osztályú; a római katolikusoknak ezenkívül 4 osztályú elemi és 2 osztályú leány iskolák, az izraelitáknak egy nyilvános elemi iskolájuk, melyben fiúk és leányok együtt tanulnak, azonkívül van hat magán iskolájuk. A reformált és katolikus iskolák, a város által segélyeztetnek, az izraeliták iskolája is városi segélyben részesítették, valamint a polgári iskola is, melybe minden feletkezettbeliek járnak. Van egy nyilvános nyelvtanoda, azon kívül a gymnasium, akademia, tanítóképző és gazdálkodási tanintézet.

Színházi szemle.

* Szerdán, december 8-án adatott: „Rigoletto,” opera 4 szakaszban. Zenéjét szerző Verdi. — Ez uttal csupán azt említjük meg, hogy operái előadásánál még nem láttunk oly kevés számú közönséget, mint ez este; holott csak elvétve akad meg a repertoireban egy-egy dalmi; az ám! de azok is annyira elesépteltettek már, hogy még megérjük azt az időt, miszerint merő változatosság kedvéért hátulról visszafelé énekelteknek el. Ily körülmények közt csuda-e aztán a ház üressége, miután tudjuk, hogy a méz is emelygős, ha gyakorta izleltetik. Ne de ezzel nem az igazgatóságot „vádoljuk,” tudván a megakadás okát, mely a primadonna hiányában határozódik, — hanem csak a közönséget „védelmezzük” látszólagos részvételekéért, mely részvétele bizonyára megszűnik, ha jó coloraturus jó alt-énekeső hozatik, és így az operai játéksorrendben a nagyobb élénkség eszközlése lehetővé tétetik.

Fővárosi értesítő.

Pest, decz. 8.

— ? — A király hazatért s mint triesti és bécsi tudósítások állítják, nem épen jó kedvben, a min részünkről nem igen csodálkozunk, mert a lajhántuli viszonyokat olyanoknak ismerjük, melyek méltán elszomoríthatják a fejedelem szívét. Nem tudjuk mennyi igaz az onnan felénk küldött ministerválsági hírekből, de egyáltalán nincs okunk azokat valószínűeknek tartani s a felhivatalos sürgönyök daczára hajlandók vagyunk hinni, hogy rövid idő múlva a szomszéd nemzetek sorsát más, alkalmasabb és engesztelhetőbb népek fogják intézni.

A királyné pedig elhagyott bennünket. A mit az utolsó perczig is csak kövte akartunk hinni, megtörtént: a királyné Rómába utazott. Ismerjük s méltányoljuk a nemes érzelmeket, melyek ő felségét a kék Tiber partjához vonzzák, de a látszat... a látszat az, melylyel a hazai keble nem bír kibékülni s mintha csak az elemek is ellenézték volna az utazást, mely hazánk első asszonyát a vatikán városához viszi közel, mindenütt akadályokat gördítettek eléje. Triest előtt hófúvatag gátolta a továbbmenetelt, Triestből pedig a hajó, mely ő felségét tovább szállítja, eleinte az alacsony vizállás miatt nem mozdulhott el s csak órák múlva, a dagály beálltakor vitte el királynékat. Adja az ég, hogy nemsokára s boldogan láthassuk viszont.

A király hazatérte egy nagy kincsessel is gazdagította bennünket; azon nagybecsű **Corvinák kálta** i. melyeket ő felsége a török szultántól kapott ajándékba s most nemzeti múzeumunk részére adományozta. A ki tudja, hogy minő nehezéssel járt a történeti ereklyéknek csak megtekintése is, míg megszerzésük a legnagyobb pénzaldozattal sem sikerült az egykor e célból oda küldött akadémiai bizottságnak, az mellő hátat szavazand érte a nemes fejedelemnek. Andrassy gr. ki tegnapelőtt érkezett meg keleti útjából, hozta meg számunkra a nagy ereklyekincseket. Az aka-

demikusok közt nagy az öröm, bár nem nagyobb a miénkél.

Hanem ad vocem akademia. E héten kellett volna megállapítani az új ügyrendet, mely szerint ezentul az ülések tartatni fognak. Először kizárták onnan a rendes hírlapi tudósítókat, kik pedig ritka önfeláldozással jegyezgetnek ott asztalok hiányában térdeiken, — aztán pedig elhatározták, hogy az ügyrendet nem most, hanem januárban a nagygyűlésen fogják megállapítani. Ezért ugyan nem kellett volna akkor zajt idézni elő e titkolódzással, melytől szinte megijedhettünk volna, ha olyan jámboroknak nem ismernők őket.

A hírlapírók különben ma ismét ülést tartanak, melyben megállapítani fogják, hogy lapjaikat kölcsönös megegyezés után vagy pedig a szabad concurrentiának tért engedve fogják-e a hírlapbélyeg eltörlése után leszállított áron adni. A hírlapbélyeg eltörlése az országgyűlésen ugyancsak holnap fog tárgyalatni, de az előfizetési felhívások ideje már küszöbön van s így — periculum in mora.

Hírlapokról szólva lehetetlen minden jellemzés nélkül hagyom azon változásokat, melyeknek sajtónk az új év kezdetekor elébe néz. Tudják talán már t. olvasóim, hogy valaki „Reform” czímmel új lapot indít, szerkesztője Rákosi Jenő lesz, s a világnak lesz min gyönyörködni, a „Pesti Napló” és „Századunk” egybekelése által uratlanná vált „Strafkompanie” hadgyakorlatain. — A „Magy. Ujság” eddigi szerkesztője Irányi meg vált a lapot, s ezentul Simonyi Ernő fogja szerkeszteni; ezzel úgy hiszszük a párt és közönsége csak nyerni fognak. Beszéljük, hogy Szilágyi Virgil is indít új lapot; nem tudjuk mi célból. A „M. Állam” és „Szabad Egyház”-nak van elég tátongó hasábjá, csak egy pár „népgyűlés”-t kell összehívnia Virgilius urnak, ezzel nagyobb szolgálatot tesz a jó ügynek, mint akárhány meglepő s létesítendő lapjával.

Színházaink körül most sok az újság. Hónapokkal ezelőtt irtam meg önöknek, hogy a nemzeti színház új intendánsa valószínűleg Podmaniczky b. lesz. Majd minden fővárosi lapnak volt ellenjelöltje, végre megmaradt Podmaniczky, ki azonban nem akarja elfogadni ezen sok fáradsággal s önfeláldozással (ha lelkiismeretesen viseltetik) járó hivatalt. Lehet, hogy a nemzet ügyének érdekében engedni fog a rábeszélésnek; a saját megteendő kötelességét. Ma Szigeti „A jó madár” című vígjátékát fogják adni, melyet 8 évvel ezelőtt egyszer adtak, de aztán a rendőrség betiltotta. Most újra átdolgozva kerül színre, de azért igen nagy oppositívál szemben kellend a pálmáért küzdenie. — Budán Molnár lemondott a népszínház vezetéséről, mely eddig neki is nagy pénzaldozatkba került. Pedig épen most kezd újra életelni e szerény csarnok. Molnár távoztával a népszínház egy egyszerűbb igazgatót vesz, de a veszteség művészi szempontból könnyen ki lesz pótolható.

**** A Hamar András** ref. lelkész által Hetyes Dániel szinte ref. lelkész ellen indított sajtóperben az esküdszéki tárgyalás, mely decz. 18-ra volt kitűzve, megtartatni nem fog, mert mindkét fél között egység jött létre.

**** Gróf Andrassy Gyula** miniszterelnök már visszaérkezett a fővárosba.

**** Gróf Széchenyi István** munkáit — mint a „M. Á.” írja — gr. Széchenyi Béla ki szándékozik adni.

**** Szilágyi Virgil** a hivatalos lap halomása szerint, január 1-től fogva politikai napilapot fog megindítani.

**** A történelmi társulat** legközelebbi ülésében Thali Kálmán felolvasta Botka Tivadar rövid értekezését ily czímmel „Konth Miklós nádor té-

TÁRCZA.

A rágalom.

(Beszély.)

Shwartz Mária Zsófia után.

(Folytatás.)

Anette távozott. De a mint Agdát magára hagyta, káröröm sugárzott arcán.

„Ó Istenem, ha igazuk lenne, — ha csak vagyonom végett szeretne! — nem, ő sokkal nemesebb, mint sem oly nyomerult önző legyen; de nyugalma, hidegsége, mit mindannyian látnak, s miről mindenki beszél, honnan származhat ez? Ó, a ki szeret, az nem ilyen, nem, ő nem szeret engem. Anyámnak, Anette nek igazuk van, és én, ki őt oly rendkívül, oly örülten szeretem, mit tegyek, mi lesz belőlem?”

„Egyetlen Agdám mi bajod?” hangzott Eduárd gyengéd szelid hangja, s átölelte karjaival jegyese derekát, magához emelte őt, — s annak fejét keblére szorította.

„Ó Eduárd, hogy tudtál elutazni, a nélkül, hogy egy szót se szoltál, vagy tudósítottál volna. — Világos, hogy te engem nem szeretsz, különben nem lennél képes oly hidegen viselni magadat irántam.”

„Édes Agdám, valami sürgős látogatást kellett tennem egy felun lakó betegnél, s miután emberélet forgott kérdésben, nem meritem orvoslásomat nálad tendő látogatás által késleltetni, hanem tüstént utnak indultam.”

„S engem tegnap egész este hiába hagyttál várni magadra?”

„Nem cselekedhettem másképen Agda, s tudtam

azt édesem, hogy te nem akarhatod, — hogy reád való tekintetből mások iránti kötelességemet elhanyagoljam.”

Agda hallgatott, hanem sok mindent gondolt, a mi azzal, mit az orvos mondott ellentétben állott, mert úgy tetszett neki, hogy azon szerelem nem lehet nagyon erős, mely a kötelesség-érzet által lecsendesítettik, de nem akart rosszabbnak látszani, mint a minőnek őt Eduárd gondolta, s ennél fogva hallgatott.

Eduárdnak sikerült nyajaskodása által Agda szomorúságát elűzni. — Ma ő is élénkebb és gyengédebb volt, mint azt különben komoly lénye magával hozta.

A mint Anette este Agdát felöltözteté, mondá:

„Hála Istennek, hogy az orvos ur haza érkezett; bizony megérdemelt volna egy kis megrovást, azon álmatlan éjszakaért, mit Agda kisasszonynak okozott.”

„Ó nem, mert kényszerülve volt valami veszedelmes beteghez utazni el, — s most, hogy megjött, annyira vidám és szíves volt, hogy majd nem egészen eltelejttem bánatomot.”

„No, azon nincs is mit csudálkozni, hogy az orvos ur vidám és élénk volt; a szép és fiatal F. grófnétől jött, mert ez küldött utána. Nem hallotta még a kisasszony, hogy a grófné férjhezmenetele előtt szerelmes volt az orvos urba?”

„Nem! — Ejjnye be rettenetesen rángatod hajlat!”

Agda felugrott a székről, s bősziúságában a kofáldokó szobaleányának a fésűt és keféit szeméi közé hajította; de szavai igen mélyen behatoltak Agda könnyen felinduló szívébe, s azt eredményezték, hogy Agda a táncvizigalom alatt Eduárd iránt igen hideg és tartózkodó, és a gróf iránt pedig a legszívesebb s a legbarátságosabb volt.

Karácsony harmadnapján Lavina bekötött fejfel

(Folyt. köv.)

ves siremléke Budán. — Ez alkalommal még az ülés kezdetén Horváth Mihály a társulat nevében felszólítja Thalit, hogy fogadja el ismét a titkári hivatal s kijelenti, hogy a társulat egy segédet fog melléje adni, ki a „Századok” szerkesztésében segítségére lesz. Thaly enged a felszólításnak s a jelen volt tagok megjelencztek érte.

** A nemzeti színház új intendánsát hirtelen még december hóban fogják kinevezni.

** Molnár az „E-r” szerint lemondott a budai népszínház igazgatóságáról, minél fogva a felügyelő bizottság közelebb összeül s alkalmas embert keres, kit a színház további vezetésével meglehetne bízni.

** Budaváros szépművészeti bizottmányja az épületek emelése engedtesék, melyeknek hossza homlokzatban legalább is 8—12 ölnyi. A kisebb telkek tulajdonosai pedig csak akkor építhetnének, ha valamelyik szomszéd telkét maguknak kisajátítják.

** Az akadémia hétfőn délután 5 órakor új ülést tartott, melyben az akadémiai ügyrend módosítására kiküldött bizottság jelentése vétetett tárgyalás alá.

** Pestváros költségvetési javaslatát 1870-ik évre a napokban készítette el az illető bizottság, melyből a „M. U.” a következők számátételeket érinti. Pestvárosnak költség előirányzata a jövő évre 2 millió 90,251 frt. Jövedelmi azaz födözeti előirányzata 1 millió 960,610 frt s így a deficit tesz 829,641 frtot.

** A redoutban most azon óriás czápát mutogatják, melyet a nyáron fogtak el a magyar tengerparton. Akkor 50 mázsát nyomott s mintegy 20 láb hosszú volt.

Belföld.

** Egy egri szabó zsidó keresztanyát hivott gyermekének, ezt megtudta a kath. káplán, épen mikor a szentelt vizet akarta ráönteni, s azonnal félbehagyta a szertartást. Az apa felalálta magát, oda ment, gyermekének fejére öntvén a vizet, mondá: „En téged kereszteltek az Atya, Fiu és Szentlélek nevében. Emil és Eteklának; a keresztanyával pedig megáldatá. Azután bejelenté a polgármesternek gyermeke születését, s ellakta a vig keresztelést. Másnap küldtek hozzá a parochiáról, hogy kereszteltesse meg gyermekét. Megvan, válaszolá, s ettől nem tágit egy hajszálnyt sem. Hát az érsek?

** Pozsonyban Szigligeti Ede „Trónkereső” című szindarabja német fordításban nagy sikert aratott.

** Erdélyből a szabadelvűek nápolyi zsinatján a magyarságot Bernáth Albert fogja képviselni. Temesváris küld e zsinatra bizalmi feliratot.

** (Rövid hírek.) Félegyházán Reményi Ede úres ház előtt tartott hangversenyt. — Toldi János jól mulattatja Nagyvárad közönségét; sokan látogatják. — Nagyváradon egy kocsi az áradt Körösben akarván kocsiját megmosni, a víz szekerét, lovát elragadta, maga is nagy bajjal tudott partra vergődni. — A Körös töl remegnek a parton lakók; a vízár mindenütt rémítően pusztít.

** Beremegyeből panaszkodnak, hogy mily szerencsétlenségben vannak ok, kiknek orsz. képviselőjük a kormány feltétlen hűvé lettek, s hivatalokba is ültettek. Különben a választások alkalmával Bereget, Lónyaymegyének keresztelték. Most Munkácsra mennek, hogy a választások alkalmával a balpártiak erősen mozognak, jelöltük Péchy Tamás.

** Kassán első kassai könyv- és könyvnyomtatás-egylet alakul, melynek nemes célja a többi között egy magyar lap kiadása felső Magyarország fővárosában. E társulat f. h. 5-én 1869. tartá alakuló közgyűlését.

** A zemplényi és orvosi és gyógyterületi egyesület alapszabályilag azon feladatot tűzte maga elé, hogy a megye több pontján légtűneti (meteorológiai) állít fel, s azon tagjai által, kik erre alkalmasak, észleléseket fog tétetni. Valóban, óhajtott volna, hogy a többi megyék is utánozzák! Bihar megye nem szokott rá maradni a jó és szép felkarolásában, reméljük most is, hogy az orvosi és gyógyszerészeti egyesület követni fogja a zemplényiek példáját.

** Pécs egyik főutcáján a napokban reggel 6 órakor vette el három zsvány egy péktől friss süteményeit, s szó nélkül tovább állt vele.

** Diószeg és Bihar közt a postát ismét átkabolták és a mint a közelebb megtörtént vizsgálat gyantattja, maga a postás legény volt a rabló.

Ő Felsege utazásából.

— Ő Felsege Alexandriában léte alatt folyvást a legmelegebb ovatiok tárgya volt. Az osztrák gyarmatalközelebbi tőpontra hágott; az utazók összegyűlt rop-pont néptömeg köréből az „éjlen” kiáltásoknak nem volt hossza — vége. Az osztrákgyarmat által ő felsege tiszteletére tartott tánczvizigalom igen fényes volt; ő felsege egész kíséretével megjelent abban, s beléptekor Schneider főkonsul neje által igen választékos szavak-kal üdvözöltetett, ő felsege a legnagyobb megelégedés-tel fejezte ki a neki bemutatott tagok előtt, szívélyes fo-konosság felett, és sokáig mulatott a bálban. — Ő Felsege Alexandriából elutazásakor többféle kitüntetés-értékeléssel részesült; az osztrákgyarmati bank igaz-gatója a Ferencz-József-Schneider főkonsul pedig a császári-koronarend 2-ik osztályát, az alexandriai és kairói

alkonsulok pedig a vsskoronarend 3-ik osztályát nyerték. — A császári Yacht Greif, az Erzsébet- és Gargnanó gőzcsónak, egy a Helgoland korvett utazása Alexandriából Korfuba a legnagyobb veszélyeknek volt ki-Helgoland a többi hajót nem bírta követni, s Kandia szigetnél eltűnt a láthatárból; a Greif, Erzsébet és Gargnanó késő este értek be november 30-án az itha-kai csatornába és december 1-én nagy viharban utaz-tak tovább Korfuba; a hol ő felsegekoecin 3 óráig tartó kirándulást tett kíséretével együtt a sziget bel-sejébe. Quarnero magaslatai körüliszonyu vihar támadt nyugotról, s Bóraroham dühöngött. A hajók vége-vészelynek látszottak kitéve s nagy nehezen lehetett Pó-lába eljutni.

A kelet-ázsiai expedíció.

— A kelet-ázsiai expedíció az osztrák-magyar birodalom külkereskedésének emelése céljából, consu-latusok s diplomatiái összeköttetések végett alapítta-tott 1868-ban. A kereskedelmi célok elérése tekintet-ből Magyarországról a földmívelés-, ipar- s kereske-delmi magyar miniszter 3 képviselőt küldött ki, ugy-mint: b. Kaas Jvort, Cserei Manót és Nauthus Jánost, kik közül a két elsőnek a kereskedelmi-miniszterium-hoz küldött jelentései, Gibraltár és Marokkóra, s dél-afrikai gyarmatokra vonatkozólag beadattak, melyekből közöljük a következőket:

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy itt figyel-mét a triesti Lloydra irányozzuk. Ezen subventionált tár-sulat ennek előtte hajóit rendszeren járatta Gibraltárig, de most már több éve ezen vonalt beszüntette. A direct kereskedést Spanyolországgal és Marocccoval, melyet alig kezdtünk volt meg, ez által újlag megsemmisíté. Ezt az Austria és Magyarországgal mint az egész vilá-gal összeköttetéseket kereső angol kereskedők sajnálva említik itt, mennyivel inkább kell, hogy érezzék az osz-trák-magyar iparosok és kereskedők. Ha a két állam segélyezte triesti Lloyd nem ismeri hivatásának ha-jóival a középtengert behálózni és ilyformán a legter-mészetesebb utakat rendes és közvetlen összeköttetés-be hozni a hazai forgalommal; hol van akkor a remény, hogy a további partokkal fogunk direct kereskedést tüzhetni?

A fümei és lussini vagy a dalmát hajóbirtokosok nagyobb vállalkozó szellemét nem támogatja elég anyagi erő, hogy számunkra a világpiacokat megnyitni ké-pesek legyenek, és árunk mint eddig idegen czég alatt Hamburgnak, Marseillenek, vagy bár Triestnek, de ide-igen lobogók alatt fogunk magunknak utat keresni. — A triesti Lloyd egykoron helyesen gondolkodott, midőn azt hívé, hogy hatáskörének a Levantérol a nyugati középtengerre kiterjesztését csak úgy érheti el, ha ha-jóit egész Gibraltárig járattja. Mert hogy kitarót nem volt? Az osztrák-magyar kereskedelem érdekében tehát felelte szükséges lenne; ha a triesti Lloyd hajóit ismét rendszeren Gibraltárig járattja. Ha gozhajói Gibraltárt végállomásnak tekintve, Messinát, Palermót, Nápolyt, Livornót, Genuát és Marseillet a viszonyokhoz képest érintenék, ezen vonal idővel a mi eddig kétségesnek tüntetett fel, jövedelmezővé válnék.

Az osztrák-magyar vámszövetség ipar és kereske-dése csak akkor fog tevékeny részt vehetni a marocci kereskedésben, ha egy Gibraltárban, Tangerben, vagy Mogadorban letelepedett hitel képes hazai czégre tá-maszkodhatik. Ilyen kereskedelmi ház jelenleg nem létezik, de ohajtandó, hogy létesüljön. Fennhíjazó ki-csínlése Marocco kereskedelmi jelentőségének a mint egyfelől törénik egyáltalán nem kereskedői felfogásra mutat, mely semmi kínálózó üzletet és nyereséget el nem mulaszthat, ugy másfelől a tényleg csak 1861 óta megnyílt, piac iránt igazgálatlan és tekintve, hogy 8 milliónyi népség rövid idő múlva akarva, nem akarva belevonatik az európai kereskedelmi és iparmozgalom-ba egyszersmind ipolitikus is lenne. Ha a gazdag, az egész világon piacvezetel bíró Anglia- és Franciaország érdemesnek itélik, Marocccal kereskedni, ha Svédor-szág és Belgium nem kevésbbé az ipartalan Olaszország fáradsággal törnek maguknak utat, a hatalmasabb, ipa-rosabb kereskedelmi összeköttetéseket nélkülöző osz-trák-magyar monarchiának a marocci forgalom ce-kélyességét sem kicsimölög lenézni sem a versenyyel-járó fáradságot kimélni nem igen illik.

Külföld.

— Angliában a vallásügy tárgyában, az utóbbi parlamenti ülésen hozott szabadelvű törvény a legfontosabb események közé tartozott; melylyel az volt czélozva, hogy Irland lakosságának megmutassák, mikép Anglia minden jogosított kívánatukat teljesíteni igyekszik, hogy a testvér szigetet ezzel tökéletesen ki-engeszteljék. De köszönet helyett, mire az angol szabadelvű férfiak számítottak, Irlandban mindenütt ama forradalmi kiáltás hangzik. „Irland az irlandiaké, nem Nagy Britanniáért létezik.” Ma már bizonyos, hogy sem a féni foglyok szabadon bocsátása, sem a bérlet-vizonyok rendezése, sem más rendszabály sem tartóztatja el az irlandi nemzeti fanatikusokat azon szándékuk ki-vitelére irányzott czéllattól, hogy az angolszász fajt Irlandból kiirtsák, és az ujonan felosztandó földbirto-koz az irlandi köztársaságot kikiáltásák. Az irlandi pa-raszt előtt a kétszázéves birtoklás elévülés erejével nem bír; a Cromwell benyomulása előtti állapot előttők a törvényes, és ellenmondhatlan bizonyossággal emle-getik azok őseit, kik Cromwel hűvei által birtokaikból ki-

szorítottak. A nyilvános erőszakoskodás pártja jutott az irlandiak közt felszínre. Ha a köztársaságot ki nem küzdhetik, legutolsó czéljuk az, hogy Irland Angliával mindenben egyenlő rangra emeltessek; egyik párt ezt törvényes, a másik pedig erőszakos uton igyekszik kivívni.

— A francia pártalakulás küzdelmei folyvást tartanak, s ezuttal bevégződésökhöz köze lednek. A jobb középpárt programja, melyet 116 képviselő irt alá, s melyet Olivier fogalmazott, közzé-tétetett s következő törekvéseket foglal magában: a par-lamenti kormányának állandó visszaállítását, a biztossági törvény eltörlése, peres ügyekre nézve esküdtészeki el-járás, a hírlappélyeg eltörlése, a felek jogának vissza-adása, hogy a peres ügyekben hirdetések az azon lapok-ban közöljék, a melyekben akarják, a törvényhozó gyű-lés kizárólagos joga a választási kerületek megállapítá-sára nézve, a városok főnökeinek, polgármestereinek a községi képviselőkből választása, — a központosításnak elvetése ugy a községeknél és megyéknél, mint az egyes polgárok magán jogai gyakorlásánál, az alkotmánynak ujra átdolgozása az egyéni szabadság és a polgárok tulajdonai megvédésére nézve a hivatalnokok befolyása ellenében. — A balközép mely az által csak nyerhetett, e programhoz még nem csatlakozott, hanem Martel által fogalmazott programot állapított meg, mely amannál tovább megy, s követeli a kamarának a teljes törvényhozói jogot, a megyefőnököknek az általános szavazatjog alapján választását, a katonai létszám le-szállítását és a pénzügy s társadalmi viszonyok javítá-sát. — A 4-dik választókerületben, a mint várni lehe-tett, Glais Bizoin választatott meg 17,000 szava-zattal.

Madridba Olozágától az olaszországi spanyol követtől érkezett levélben javasoltatik a kor-mánynak, hogy álljon el a genuai herczeg jelölttségétől. Így tehát ismét elkezdődnek a királykeresési küzdelmek. Jobb volna, ha a kormány engedne a köztársaságiak ki-vánatának, kik a nemzet többségét képezik.

— Egyiptomban az alkirály egyre fegy-verkezik, bár oly hir is szállong, hogy engedni akar; a szultán is erősen tartja magát. Az alkirály már diplo-matiázál látszólagos engedése közben is, különbséget kíván tenni a helyi és állami kölcsonök közt, s ama-zokhozi jogát fen kívánja tartani; természetesen, ugy könnyebb lenne kibuvóajtót keresni. Mindezen szembe-kötösi eljárás azonban, valószínűleg, csak időnyeres végett hozatik felszínre. Fontos körülmény, hogy e kérdésben Anglia és Franciaország nem értenek egyet; amaz inkább belügyi, emez nemzetközi kérdésnek tartja a viszályt.

— Az északi amerikai congressus e hó 6-án nyitott meg. Az elnöki izenet az államadosságok törlesztését hangsúlyozza, mit az adó lejjebb szállítása mellett is lehetönek tart. Cuba iránt részvétét fejezi ki, de még nem tartja eljöttnek az időt, hogy annak függetlenségét elismerje.

Különfélék.

— Uj alagut a Themse-n. A régi Themse-alagut, mely London mindenik látogatója előtt ismeretes, s az emberi lángész egyik nagyszerű remek-lés joggal tartatik, a legközelebbi napokban volt át-adandó a vasuti forgalomnak. A régi alaguton kívül egy újabbat is készítettek a Themse-n, mely nincs gyalog utasokra számítva, hanem a Themse folyó egyik partjától u másikig, bizonyos omnibuszféle járművel eszközök a szállítást s egyik állomástól a másikig mintegy 3 perczbe kerül az átmenetel. Az utasok bizonyos emelő-gépek által bocsátatnak le, hogy amár készenálló omni-buszon helyet foglalhassanak. Az utazókra veszély nem hárulhat, mert az emelőgépek ugy vannak készül-ve, hogy könnyen s minden perczben megállíthatók, és az alaguton csak egy kocsijaratnak van hely, mely elő-re és visszamegy, ugy, hogy összeütközéstől féni nem lehet. Az egész tunnel Barlow terve szerint vasból ké-szült, mely czémentel van bevonva.

— Egy württembergi pap. A stutt-garti Beobachter beszéli, hogy Nufringenben november 12-én egy házasságon kívül született gyermek keresztelése alkalmával Scholl a templomban követelte a keresztanyától, ki egy vidéki ifju leány volt, s hazai szokás szerint koszorúval fején jelent meg, hogy koszorúját tegye le, mert a házasságon kívül született gyermekek keresztanyjának nem szabad koszorúval fején megjelen-ni; mit a leány tenni nem akarván, a pap a keresztelést felfüggesztette, míg végre a pap saját kezeivel késseel vagdalta le a leány fejéről a koszorút; mely vandalismus a legnagyobb megbotránkozást szülte az egész vidéken.

Legujabb.

— Florencz, december 7. Az a hir, hogy Cialdinnek sem sikerül miniszteriumt alkotni. Nagy a nyugtalanság.

— Páris, december 7. Gortschakoff egész-seg jobbra fordult. Olivier a császárhoz egy iratot in-tétezt, melynek közzététele váratik. — A Rappel című lap vizsgálat alá vétetett a császárné ellen intézett sértés miatt. — Azt beszélik, hogy Austriának bizonyítványok vannak kezében arról, hogy Poroszország támogatja a dalmat felkelőket.

— Bukarest, decz. 7. A senatus megsza-vazta a feliratot a trónbeszédre; a senatus melegen nyilatkozik a kormány bel és kül politikája mellett.

— R ó m a, december 6. Az austria császárné holnap váratik ide.

Közgazdaszat.

Honi lótenyésztésünk értéklő egyéni nézetek.

Ajánlva lótenyésztési bizottmányunk figyelmébe!

(Folytatás.)

Vegyük fel tehát, hogy ezen terv szerint 1800 kanca megszerezte, a fennirt módon elárvereztetnek s a jövő tavaszon kellőleg megválasztott alladalmi ménnek által fedeztetnek, s ne számoljunk az ellésnél többre, mint a kanczák két harmadára, az eredmény az lesz, hogy máraz első következő tavaszon, a most annyira nélkülözött dolgozó lófaj 1200-al szaporodék. Pár év multával pedig, midőn már az ivadék is tenyész-képes lesz, azt hiszem a most annyira hiányzó deréklovak szembetűnőleg megfogynának szaporodni s nemcsak földművesünk e nagy hiányán lenne tetemesen segítve, de az állam is könnyebben kaphatna szükség idején használható jó könnyű katonalovakat, s nem lenne kényszerülve, mint csak nemrég, mindenféle s többnyire rossz gébekért oly nagy árt fizetni.

Az anyakanczák bevásárlásánál czélszerűnek tartom megjegyezni, mikép kívánatos lenne, hogy az honunkban történjék s csak ha épen nem lennének itt kaphatók, volnának más tartományokból beszerzendők, már csak azért is:

1-ször hogy a pénz itt honunkban maradjon, de 2-szor azért, mert azt hiszem sokan lesznek kisebb birtokosaink között olyanok, kik egy vagy más körülmény miatt, kénytelenek ugyan már meglévő jó kanczákat eladni, azonban igen szívesen fogják ugyanezen lovaikat hitelre vissza venni, fizetvén a tervezett 5 száztól s elvállalván egyuttal a vele járó kötelezettségeket is.

Mi a kanczák honunkban bevásárlását illeti, sokan azon ellenvetést tehetnék, hogy ez nem lenne czélszerű, miért vétetnek meg pénzért t. i. azon kancza, mely már egy is honunkban létezik: melyben tehát hiányt nem szenvedünk. — Erre azonban szerény észrevételem az, hogy igen is léteznek ugyanezen kanczák,

azonban birtokosaik nem lévén semmi tekintetben kötelezve, azoknak fedeztetését vagy épen nem, vagy pedig hibásan eszközöltetik; mi által e meglehet különben jó tulajdonságú kanczák a honi állományra s tenyészésre egészen befolyásan kívül állanak, a fennirt módszerint azonban megvetetvén, nagy részben mint uszerezemények lennének tekinthetők.

Enliltól is feleleges, hogy hitelt csak azon kisebb birtokosok s gazdak nyerhetnének, kikben elég biztosíték van, bár némileg már maga a vett ló is fedzi a tartozási összeget, a menyiben meglévő az bélyegezve s eladásuk tilva, — nem lenne elidegeníthető. — Továbbá figyelemet igényelne az is, miképen elnyben részesülnének oly gazdák, kik már eddig is mint jó lótar-tók ismeretesek.

Altalában ohajtható volna egy szigorú rendelet, mely a csikóknak 3 év előtti befogását tiltaná. A csikóknak ily korai befogása is idő előtti ugyan, de tekintve a szegényebb sorsuak szükségét, itt tulszigoruaknak lenniük nem szabad. A jobb módúak, különben is saját érdekük így hozván magával, csikóknak tulajdori igazságotól ovakodnának.

A fönnbirt cizlra bevett s elárverelt tenyész-kanczákat, azon elnyben is lehetne legalább az első pár évben részesíteni, hogy azok a közmunka alól fel lennének mentve, mi szintén nem kis inger lenne arra, hogy gazdáink ily lovakhoz jutni igyekezzenek.

A tervezett 1800 anyakancza fedezésére, — 15 kanczát számítván egy ménlora, 120 ménre lenne szükségünk, a menyiben azonban mint hiszem, az állam több ménlovakkal rendelkezhetik, igen kívánatos lenne, hogy minél több ménlő küldetnek a vidékekre, hogy ezek által más nem e terv szerint szétosztott kanczák is fedeztetnének, melyeknek csikóik szintén jutalmazandók lennének.

Poroszország jelenlegi virágzó lóállományát, hol nemcsak a belszükségletre, de kivételre is elég ló talál-tatik s így a tenyészőknek nem utolsó jövedelmi forrásul szolgál, egyedül a czélszerűen alkalmazott országos hágtatási állomásoknak köszönheti.

(Vege köv.)

Bay Bertalan.

(E.) Debr. 9. Az életület, még mindég szünetel, mind a kivétel, mind a behozatal csekély, az árak változatlanok.

Időjárásunk, kissé télies, hó nélkül, az éjjel ismét fagyott, egésznap komor, ködös, és hideg.

Debreczeni bérkocsi árszabály.

1. Napszámra: Egész napra, reggel 7-től est 9-ig 6 frt, félnapra, reggel 7-től d. u. 1-ig, vagy d. u. 2-9-ig 5 frt 50 kr, országos vásárok alkalmával, a vásárok előheében s a vásáros hét 1 első napján: egész napra 10 frt, félnapra 5 frt 50 kr.

2. Óraszámra: Félóra 50 kr, 1/4 óra 65 kr, egy egész óra 80 kr, minden következő óra 50 kr, az utolsó órán túl félóra vagy kevesebb időre 50 kr, országos vásárok minden tétel után 20 krral több.

3. Temetősek: Ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza 2 frt, a háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza 1 frt 20 kr.

4. Színházba: Menet 60 kr, jövet 80 kr.

5. Bállokba: Menet 80 kr, jövet 1 frt.

6. Vas pályaudvóházához vagy rakathoz: Nappal menet vagy jövet 50 font teherrelvagy anélkül 60 kr, éjjel 1 frt, országos vásárok: nappal 1 frt, éjjel 1 frt 20 kr, egy órai várakozás 40 kr, félórai várakozás 20 kr.

7. Nagyerdői fürdőházhoz: Menet vagy jövet 1 frt, menet és visszajövet 1 órai várakozással 1 frt 50 kr, minden következő óra 40 kr, országos vásárok: menet vagy jövet 1 frt 20 kr, menet és visszajövet 1 órai várakozással 2 frt, minden következő óra 50 kr.

8. Szőlőskertekbe: Menet vagy jövet bármelyik szállóskertbe 1 frt, menet és visszajövet 1 órai várakozással 1 frt 50 kr, minden következő óra 40 kr.

9. Lovversenyterhez: Oda és vissza várakozással (60 nap) 5 frt.

10. Külső baromvársárba: Oda és vissza 1 órai várakozással 8 frt 50 kr, minden következő óra 50 kr.

A esere-kaszálókba, tanyákra és vidékekre való szállítás előleges alku szerint történik.

Az ide vonatkozó panaszok, a kapitányi hivatalnál jelentendők be.

Bécsi tőzsde, decz. 9. Cs. arany 5—84, ezüst 121—60.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos: **Gláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

Felperes **Sinaí Károly** részére, alperes ifjú **Kuczik Ferencz** és neje **Toth Mária**tól 6000 arif tőke s járulékaik erejéig lefoglalt, s 6000 arifra becsült **varga-gyár-utczai 2194. sz. házuk**, 3 hold 1500 □ el külső földvel, jöve 1870. évi **január 10-én**, szükség esetre febr. 10-kén d. u. 2 órakor a városbáznál a telekhivatal helyiségében, bírói árverésen el fog adatni.

Az árverelni kívánók által letendő bánatpénz 600 arif. A vételár 3 részletben a leütéstől 1—1 és 6 ho alatt lefizetendő.

A többi feltételek a telekhivatalnál megtekinthetők. Kelt Debreczenben, a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1. évi nov. 26-án tartott üléséből. 192. 1—3

Új "Könyv-és műnyomda."

Tökéletesen felszerelt **könyv- és műnyomda** — mint mindenféle nyomtatvány megszerzésére, levelezésére: **számolók, vázlatok, katechizmusok, szöveggyűjtemények, újságok, eljegyzések, egyházi költészetek, kóvetések, rovatok, levelek, terjedőpek, felhívások** stb. megrendelésre ajánlom, s a t. e. közönség pártolását kérem annak kijelentésével, hogy a **legújabbokhoz áron dolgozom.** 190. 3—6

Üzleti helyiség a **Telek-utczán Boda János** ur házában.

Kleinfelel Károly.

Árverési hirdetmény.

Bécsy László s több partársai, mint felperesek részére **Tornyai Ferencz** s neje **Bauer Anna** alperesektől 1872 arif tőke s járulékaik erejéig t. évi június 24-kén a **Konyár sóstói földhelyiségen** végrehajtásilag le, illetőleg felül foglalt s 3371 frt 10 krra becsült **ingóságok**, u. m. **S db. svájci és magyar telen, 1 svájci bika, 5 16 szerszámot, 2 szekér, 2 db. 20 mázsát nyomó rúztűst, 80 db. ágfa, 40 db. fenyőfa-asztal, 60 db. lészor madrássz, 11 db. diván, 200 karszék s több rendbeli fürdői felszerelvények, a konyári sóstón t. évi decz. 21-dik következő napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján, azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni, mire a venni kívánók meghívatnak. — Mirel az összes foglaltó hitelezők, habar erről külön érteitést nem nyertek is, — oly felhívással értesitetnek, hogy az alulirt kiküldött végrehajtónál nyert zálogjogaikat az árverés napján igazoló okmányokkal jeltensék be, hogy elsőbbségi jogaik igazolása után az árverés a fent irt felperesek követelésének kielégítéséig, esetleg az utófoglaltók jogaira leendő tekintettel fogamatosíthatassék. — Kelt Gáborján, nov. 25. 1869.**

Bathory István. esküdt. 189. 2—3

A debreczeni iparés kereskedelmibank

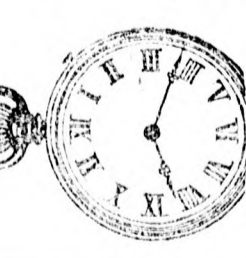
a penzári jegyekre betétektől **30 napi felmondás mellett: mártól kezdve 3% kamatot fizet.** 191. 2—3
Debreczen, decz. 8. 1869.
Az igazgatóság.

Működő ház

Varga-utczán a 2182-ik számú **csercepek kőház házának földével** együtt örökáron eladó. Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal. 180. 19—

ANTAL LEHY LAJOS óráos Debreczenben.

(Bolta a városbáza puzci részben levő **"Török ház"** emelet deszkáival, szivar- s belyeg- eladási helyiségeivel egybekötöttetvén.)
Van szerencsém a t. e. közönség figyelmébe ajánlani a legújabb fel-szerelt **óráraktávamat**, a lehető legolcsóbban **leszállított áron.** **Egy évi írásbeli jótállás** mellett.

Ezüst horgonyórák 15 rubin kőre, patent üveg-gel, ugrós — 14—16
Finom angol miniatúra — 15—18
Kettős fedéllel — 15—18
Egész aranyozott com-passal — 12—15
Angol miniatúra lepos kristály-üveggel — 15—14
Gazdasági óra (remont) — 15—16
8 napos pendul-óra — 40—45
Ezen példálal felhozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany urti és női órámat, franczia 8—14 napig járó és úti, márvány, ahabástrom, bronz svas óntvetykó üvegórákat által levő asztali és függő aranykések órámat, inga (pendul) órákban a legkisebbtől a legnagyobbig, tökéletesen kielégítő nagy választékban.
Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 krron szinten egy évi jótállás mellett.
Órákat eserehek elfogadok valódi értékekben, s mivel nálam hátróztott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a esere a t. e. közönség részéről igen könyű és biztos.
Vidékről megrendelések a levél átvetelétől számítva 5 nap mulva küldetnek szét, mivel eltem, csak is egész tökéletes kipro-bált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Új torony-órák készítését vagy ócskák kijávitását gyorsan teljesítem.

86. 19—